

βιβλίο

βιβλίο, το, ουσ. [*<αρχ. βιβλίον, υποκορ. του ουσ. βίβλος*], το βιβλίο· κατάστιχο επιχείρησης, ιδίως στον πλ. **τα βιβλία**, τα λογιστικά κατάστιχα μιας επιχείρησης: «η εφορία πήρε τα βιβλία μου για έλεγχο». Συνών. *κατάστιχα / κιτάπια / τεφτέρια*. Υποκορ. **βιβλιαράκι, το** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 18 φρ.)·

- *άνθρωπος του βιβλίου*, βλ. λ. [άνθρωπος](#)·

- *ανοίγω τα παλιά βιβλία*, **α.** επανέρχομαι σε παλιούς οικονομικούς λογαριασμούς, που δεν έχουν ακόμα τακτοποιηθεί ή και που μπορεί να έχουν ξεχαστεί: «όταν έχει λεύτερο χρόνο, ανοίγει τα παλιά βιβλία κι όλο και κάτι ξεχασμένο βρίσκει». **β.** επανέρχομαι σε παλιές διαφορές, σε παλιές έχθρες: «δε νομίζω πως υπάρχει λόγος μετά από τόσο καιρό ν' ανοίξουμε τα παλιά βιβλία». Συνών. *ανοίγω τα παλιά κατάστιχα / ανοίγω τα παλιά κιτάπια / ανοίγω τα παλιά τεφτέρια*·

- *ανοιχτό βιβλίο*, **α.** λέγεται για άνθρωπο που δεν έχει να κρύψει τίποτα, που όλες του οι ενέργειες είναι καθαρές και τίμιες και, για το λόγο αυτό, δε φοβάται κανέναν: «το φόβο πρέπει να τον έχετε εσείς με τις σκοτεινές σας υποθέσεις, γιατί εγώ είμαι ανοιχτό βιβλίο». Από το ότι, όταν κάποιος επιχειρηματίας έχει τίμια και νόμιμα τακτοποιημένα τα λογιστικά του βιβλία, δε φοβάται αν αυτά είναι ανοιχτά. **β.** άνθρωπος ανοιχτόκαρδος, καλόκαρδος: «χαίρομαι να κάνω παρέα μαζί του, γιατί είναι ανοιχτό βιβλίο αυτός ο άνθρωπος». Από την εικόνα του αναγνώστη που νιώθει χαρά και ικανοποίηση, όταν διαβάζει ένα ευχάριστο βιβλίο·

- *δε σηκώνω κεφάλι απ' το βιβλίο*, βλ. φρ. *δε σηκώνω κεφάλι απ' το διάβασμα*, λ. διάβασμα·

- *δεν ανοίγει βιβλίο*, δε διαβάζει, δε μελετάει καθόλου: «απορώ μ' αυτό το παιδί πώς, αφού δεν ανοίγει βιβλίο, γράφει καλά στις εξετάσεις!»·

- *δεν πάνει βιβλίο στο χέρι του*, βλ. φρ. *δεν ανοίγει βιβλίο*·

- *διαβάζω τα βιβλία μου*, (για μαθητές) μαθαίνω τα μαθήματα της επόμενης μέρας: «αν δε διαβάσεις τα βιβλία σου δε θα βγεις έξω να παίξεις || πού πας, διάβασες τα βιβλία σου;»·

- *διπλά βιβλία*, δυο ειδών λογιστικά κατάστιχα, τα νόμιμα, που είναι για τον έλεγχο της εφορίας και τα παράνομα, που είναι για προσωπική ενημέρωση αυτού που τα κρατάει, όπου αναγράφονται συναλλαγές χωρίς επίσημα παραστατικά, οι οποίες αποκρύβονται από την εφορία: «πολλές επιχειρήσεις κρατούν διπλά βιβλία»·

- *ενημερώνω τα βιβλία μου*, καταγράφω στα λογιστικά κατάστιχα της επιχείρησής μου έσοδα και έξοδα, τακτοποιώ λογιστικά τα κατάστιχα της επιχείρησής μου: «είναι απ' το πρωί κλεισμένος στο γραφείο του κι ενημερώνει τα βιβλία του»·

- *κανονικά βιβλία ή κανονικό βιβλίο*, τα επίσημα λογιστικά κατάστιχα επιχείρησης, αυτά που είναι αναγνωρισμένα από την εφορία: «πάνω στο γραφείο του έχει πάντα τα κανονικά βιβλία, ενώ, αυτά στα οποία περνάει τα μυστικά κονδύλια, τα 'χει καταχωνιασμένα»·

- *κλείνω τα βιβλία ή κλείνω τα παλιά βιβλία*, βλ. φρ. *κλείνω τα τεφτέρια*, λ. *τεφτέρι*·

- *κλείνω τα βιβλία (μου)*, **α.** καταγράφω στα λογιστικά κατάστιχα της επιχείρησής μου έσοδα και έξοδα: «επειδή τέλειωσε ο μήνας, πρέπει να κλείσω τα βιβλία μου για να 'μαι εντάξει με την εφορία». **β.** διακόπτω τη μελέτη, το διάβασμα: «το καλοκαίρι οι μαθητές κλείνουν τα βιβλία τους και ξεχύνονται στις ακρογιαλιές»·

- *κρατώ βιβλία*, τηρώ λογιστικά κατάστιχα: «στην επιχείρησή μου κρατώ βιβλία εσόδων εξόδων || τι βιβλία κρατάς στην επιχείρησή σου;»·

- *κρατώ τα βιβλία (κάποιου)*, είμαι λογιστής του: «κρατώ τα βιβλία της τάδε επιχείρησης»·

- κρυφά βιβλία ή κρυφό βιβλίο, λογιστικά κατάστιχα, όπου αναγράφονται συναλλαγές χωρίς επίσημα παραστατικά, οι οποίες αποκρύβονται από την εφορία: «αν του πιάσουν τα κρυφά βιβλία της επιχείρησής του, θα πληρώνει μια ζωή στην εφορία»·

- ο Εβραίος, όταν δεν έχει δουλειά, ανοίγει τα παλιά του βιβλία ή ο Εβραίος, όταν δεν έχει δουλειά, σκαλίζει τα παλιά του βιβλία, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- σκαλίζω τα παλιά βιβλία, βλ. φρ. ανοίγω τα παλιά βιβλία·

- τον διαβάζω σαν ανοιχτό βιβλίο, τον γνωρίζω πάρα πολύ καλά, ιδίως όσον αφορά το χαρακτήρα του: «σε μένα δεν μπορεί να προσποιηθεί, γιατί τον διαβάζω σαν ανοιχτό βιβλίο». Συνών. τον ξέρω σαν κάλπικη δεκάρα (β) / τον ξέρω σαν την τσέπη μου·

- τον ξέρω σαν ανοιχτό βιβλίο, βλ. συνηθέστ. τον διαβάζω σαν ανοιχτό βιβλίο.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας